

Ett samtal med eleven om läsning

Lässtrategier för att förstå och tolka texter samt för att anpassa läsningen efter textens form och innehåll - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 1-3

Syfte

Att lyssna på elevens läsning och i samtalet få reda på hur eleven identifierar sig som läsare, samt vad eleven tycker om de läs- (och skriv)projekt som vi genomfört i skolan.

Läraren reflekterar

Flera gånger per termin lyssnar jag på elevernas läsning i klassrummet (när de läser enskilt eller i par) och under flera år har jag samtalat enskilt med varje elev om läsvanor och inställning till läsning i början av årskurs 7. Nytt för detta läsår är att jag följer upp samtalet i höstas med ett nytt nu, nästan ett läsår senare. Denna gång använder jag några sidor ur en bok som vi precis har läst och lektionstiden elevens val då jag inte har någon undervisning. Proceduren tar cirka 6-10 minuter/elev. Det är tidskrävande och är knappast genomförbart, men önskvärt, att göra med alla årskurser och elever. Men kanske något man egentligen skulle prioritera på en skola? Alltså, skapa förutsättningar för lärare i svenska att genomföra den här typen av samtal med alla elever på en mer övergripande organisatorisk nivå. Förekommer detta på skolor?

Metod

Jag lyssnar på hur eleverna tekniskt läser cirka två sidor ur vald bok, till exempel om de kan dela upp ord i stavelser och korrigera sig själva, och uppfattar innehållet i texten. Jag noterar hur de klarar av utvalda långa ord, samt ord som de inte känner till sedan tidigare. Jag undersöker om de kan lista ut vad ordet betyder, till exempel genom att läsa om meningen före och efter. Eleverna berättar också om sina läsvanor hemma och graderar sin inställning till läsning.

AUTENTISKT EXEMPEL: Flera elever har tagit kliv under läsåret, inte bara lästekniskt, utan framförallt vad gäller inställning till läsning. Glädjande nog har upplevelsen av läsning blivit starkare och mer positiv under läsåret hos många elever. I början av årskurs 7 hade en elev problem med sin läsning och vår lässtund i höstas fick avbrytas efter halva den tänkta läsningen. Eleven sa då: *Jag hatar att läsa! Det är det värsta jag vet!* Idag berättar eleven att hen har tränat hemma under läsåret. Eleven använder en app i telefonen som lässtöd (och följer med i texten). *Vi har ju också läst en hel del i skolan och pratat och skrivit om det vi har läst.* Eleven har också haft och gjort några läsläxor. Eleven:

läser nu hela den tänkta texten, stora delar med flyt,
pausar vid långa ord och stavelseläser,
korrigerar sig själv när det blir fel,
återger händelseförloppet,
och analyserar textens delar.

Jag frågar vilken av böckerna som vi har läst under året, bland annat *Mördarens apa*, *Narnia*, *Sanningar om maneter* och *En ö i havet*, som eleven har tyckt mest om. Eleven svarar:

Det är nog En ö i havet. Man kan föreställa sig hur de små flickorna måste ha haft det. Att komma helt ensamma till en främmande plats. Det var spännande att läsa om! Sen är den ju en del av vår historia också. Man får lära sig hur det var, för barn till exempel, under andra världskriget.

Eleven får till sist gradera sin inställning till läsning på en skala 1-5 där 1=astråkigt och 5=superkul. I höstas var det tveklöst en 1:a. Idag är inställningen 2,5. Eleven känner själv att något har förändrats, sträcker stolt på sig, reser sig och går iväg, vänder sig om och avslutar med: *Det är mumsigt!* (sagt med dagens största leende). Sådana här ögonblick är unika för läraryrket. Jag sitter kvar en stund och bubblar inombords. Samlar mig – nästa elev! Vad kommer jag att få reda på nu månntro?

Lgr 11 Förmåga (kopplingar till åk 9)

Läsa och analysera skönlitteratur och andra texter för olika syften.

Centralt innehåll

Lässtrategier för att förstå, tolka och analysera texter från olika medier.

Kunskapskrav

Eleven kan läsa skönlitteratur och sakprosatexter med **mycket gott** flyt genom att, på ett **ändamålsenligt och effektivt sätt**, välja och använda lässtrategier utifrån olika texters särdrag. Genom att göra **välutvecklade** sammanfattningar av olika texters innehåll med **god** koppling till tidsaspekter, orsakssamband och andra texter visar eleven **mycket god** läsförståelse. Dessutom kan eleven, utifrån egna erfarenheter, olika livsfrågor och omvärldsfrågor, tolka och föra **välutvecklade och väl** underbyggda resonemang om budskap som är **tydligt framträdande och budskap som kan läsas mellan raderna eller är dolda** i olika verk.